

ОП „БЛАГОУСТРОЯВАНЕ“ – ГАБРОВО

5300 Габрово, бул. „Трети март“ №53, тел.: 066/ 800 171, факс: 066/ 801 436

ОТЧЕТ НА ГОДИШЕН РАБОТЕН ПЛАН
за 2023 г.

*на отдел „Озеленяване“ в ОП „Благоустройство“,
Община Габрово*

Озеленяване

ОП „БЛАГОУСТРОЯВАНЕ“ – ГАБРОВО

5300 Габрово, бул. „Трети март“ №53, тел.: 066/ 800 171, факс: 066/ 801 436

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият отчет на отдел „Озеленяване“ е разработен въз основа на *Годишния работен план за 2023 г.* на отдела и във връзка с изпълнението на *Стратегия за развитие на зелената инфраструктура на град Габрово 2017 – 2023*, приета с Решение № 72 от 27.04.2017 г. на Общински съвет – Габрово. В т. 2 от същото Решение, Общински съвет задължава кмета на Община Габрово всяка година да отчита изпълнението по приложение на Стратегията за предходната бюджетна година. Отчетът съдържа информация за дейността на отдела през 2023 г., както и предприети конкретни мерки за подобряване състоянието на зелената инфраструктура на града, реализирани проекти, обекти и инициативи.

ОП „БЛАГОУСТРОЯВАНЕ“ – ГАБРОВО

5300 Габрово, бул. „Трети март“ №53, тел.: 066/ 800 171, факс: 066/ 801 436

ДЕЙНОСТИ, СВЪРЗАНИ С РАЗВИТИЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ЗЕЛЕНАТА СИСТЕМА

➤ *Реализирани обекти/проекти/инициативи*

Изпълнените дейности от отдел „Озеленяване“ за 2023 г., свързани с изграждане и поддържане на зелената система на община Габрово, се планират на база конкретната необходимост. Основните и значими по обем обекти са вследствие и като допълнение на извършените ремонти и реконструкции на улична мрежа, вътрешноквартални пространства и други. Довършени са обекти, започнати през предходната календарна година. Освен тях са предвидени и изпълнени текущи ремонти на обекти от зелената система, обновяване на зелени пространства, зацветяване и засаждане на декоративна растителност в различни зони.

По-важните обекти са:

- ***реконструкция на зелените площи по ул. „Св. Св. Кирил и Методий“ в участъка от ул. „Лазар Донков“ до ул. „Райчо Каролев“***

В допълнение към извършените строителни дейности, свързани с рехабилитацията на уличната и алейна мрежа, обособяване на зелени площи и тяхното подравняване, в района на ул. „Св. Св. Кирил и Методий“, през 2023 г. е засадена декоративна растителност – 14 бр. широколистни дървета, от които 12 бр. предоставени от „ФОРЕСТА МЕБЕЛ“ ЕООД и засадени с участието на техни служители и партньори, със съдействието на отдел „Озеленяване“; близо 1200 бр. иглолистни и широколистни храсти, лавандула и различни видове рози. На участниците в кампанията са подарени многогодишни цветя, произведени в оранжериите на ОП „Благоустройство“.

Цялостното облагородяване на района приключи със затревяване на зелените пространства. Общата площ на реконструирани вегетативни зони е близо 1 дка. Съществуващата в района дървесна растителност е запазена, като са предприети действия за провеждане на резитби за подобряване на състоянието ѝ.

Грижите след засаждане на растителността са на отдел „Озеленяване“ и включват еднократно подсяване на тревните площи, окопаване и разрохкване на почвата през пролетния, летния и есенния сезон, ръчно поливане поради липсата на изградена поливна система на обекта, подрязване на декоративните храсти, рози и тяхното зазимяване и други.

В района допълнително са монтирани пейки с герба на Община Габрово, произведени в работилниците на ОП „Благоустройство“ от отдел „Строителство и поддържане“ на предприятието.

ОП „БЛАГОУСТРОЯВАНЕ“ – ГАБРОВО

5300 Габрово, бул. „Трети март“ №53, тел.: 066/ 800 171, факс: 066/ 801 436

сн. 1 и сн. 2 – ул. „Св. Св. Кирил и Методий“ преди и след засаждане на декоративна растителност

сн. 3 и сн. 4 – ул. „Св. Св. Кирил и Методий“ след засаждане на декоративна растителност

сн. 5 и сн. 6 – кампания по засаждане на дървесна растителност с участието на „ФОРЕСТА МЕБЕЛ“ ЕООД и партньори

ОП „БЛАГОУСТРОЯВАНЕ“ – ГАБРОВО

5300 Габрово, бул. „Трети март“ №53, тел.: 066/ 800 171, факс: 066/ 801 436

- ул. „Свищовска“ 59-67

Обектът отново е свързан с проведена реконструкция на уличната мрежа, пешеходните пространства и обновяването на разположените в района четири броя детски площадки и кътове за отдих. Дейностите са продължение от предходната година, като отдел „Озеленяване“ продължи с почистването от строителни и растителни отпадъци, запълване с почва и подравняване на зелените пространства, премахване на самонастанила се растителност, оформяне на съществуващите и запазващи се декоративни храсти и дървета. Всички терени в обхвата на обекта са затревени. Общата площ на реновираните зелени зони е около 2,5 дка. Засадени са 31 бр. широколистни дървета от видовете *Catalpa bignonioides* ‘Nana’ /каталпа, кълбовидна форма/, *Platanus x acerifolia* /явороволистен чинар/, *Betula pendula* /обикновена бреза/. В засаждането на дърветата се включиха родители и деца, живущи в района и ползващи обновените детски площадки и кътове за отдих, като част от кампанията „Зелено Габрово“.

сн. 7 и сн. 8 – ул. „Свищовска“ №59-67 – преди реконструкцията на зелените площи

сн. 9 – ул. „Свищовска“ №59-67 – засаждане на дървесна растителност с участието на жителите от квартала

ОП „БЛАГОУСТРОЯВАНЕ“ – ГАБРОВО

5300 Габрово, бул. „Трети март“ №53, тел.: 066/ 800 171, факс: 066/ 801 436

➤ *Кампания „Зелено Габрово“*

През 2023 г. за поредна година отдел „Озеленяване“ организира мащабна кампания „Зелено Габрово“. През отчетната година тя се проведе на няколко етапа, като цветя и декоративна растителност бяха предоставени на кметствата и кметските наместничества на територията на община Габрово, детски, учебни и социални заведения, жители на града, желаещи да облагородят междублоковите пространства и кварталните зони за отдих.

В изпълнение на кампанията отдел „Озеленяване“ раздаде общо 12 356 сезонни и многогодишни цветя, декоративна растителност. От общото предоставено количество растения 12 265 бр. са произведени от отдела в оранжерии на ОП „Благоустройство“. Останалите 91 бр. растения, са закупени по реда на *Закона за обществените поръчки* по сключени договори за доставка на цветя и декоративна растителност.

сн. 10 и сн. 11 – кампания по засаждане на дървесна растителност в социалните заведения

➤ *Деца в оранжерии*

Със съдействието на отдел „Образование, младежки дейности и спорт“ на Община Габрово, в „помощ“ на служителите в оранжерии, се притекоха децата от първи до четвърти клас, обучаващи се в летни занимални на училищата. Децата имаха възможност да се запознаят с процеса на производство на декоративна растителност, да опознаят различни видове сезонни и многогодишни цветя, декоративни треви и храсти. Подробно бяха обяснени начините за размножаване на растенията, направата на почвени смеси, методите за отглеждане на цветята, местата, на които могат да бъдат засадени и получиха отговори на всички въпроси, породени в резултат на посещението им. Работата, свързана с отглеждането на цветя, предизвика особен интерес при най-

ОП „БЛАГОУСТРОЯВАНЕ“ – ГАБРОВО

5300 Габрово, бул. „Трети март“ №53, тел.: 066/ 800 171, факс: 066/ 801 436

малките, които с голямо желание пресаждаха цветя и в последствие отнесоха по домовете си. В кампанията активно се включиха и техните учители и възпитатели.

сн. 12 и сн. 13 – посещение на оранжерията на ОП „Благоустрояване“, засаждане на цветя и усвояване на знания за тяхното отглеждане

В есенната кампания на отдела за пореден път бяха предоставени луковици на лалета от миналогодишното дарение на фирма „УКО България“ на кметства, детски и учебни

ОП „БЛАГОУСТРОЯВАНЕ“ – ГАБРОВО

5300 Габрово, бул. „Трети март“ №53, тел.: 066/ 800 171, факс: 066/ 801 436

заведения, жители на общината, като награди в различни мероприятия на Община Габрово, включително в кампанията, свързана с разделно събиране на отпадъци чрез вендинг системата за обратно приемане на пластмасови бутилки и алуминиеви кенчета.

➤ *Текущо поддържане на зелени площи*

Текущото поддържане на зелените площи на територията на града следва установените правила и принципи, създадени от „Озеленяване“ и съобразени с нормативни изисквания, финансови възможности и човешки ресурси. В обширните зелени площи в кварталите, изискващи екстензивно поддържане, в неподравнени терени, около уличната мрежа в крайните квартали и др., се набляга на едрогабаритна механизация (трактори с прикачен инвентар), а ръчните дейности са сведени до минимум – само на местата, където ползването на такава техника по една или друга причина е невъзможно. В централните и реконструирани зелени площи също се включва едрогабаритна механизация – седлова косачка с възможност за събиране на тревата, но основно се използват бензинови самоходни косачки и моторни коси поради по-малката площ на зелените петна и наситеността с растителност.

В периодите извън усилено нарастване на растителността, дейностите, изпълнявани от отдела се насочват към отстраняване на самонастанила се и прорасла растителност в неподдържани пространства, подравняване на терени, резитби на сухи и опасни клони и дървета, осигуряване на проходимост на речните корита и др.

От края на м. юли започна поетапно прочистване на участъци от речните корита в регулационните граници на града по поречието на р. Янтра и нейните притоци. Като приоритетни са определени рискови участъци, създаващи предпоставка за наводнения и поражения върху сгради и инфраструктура:

- двустранно почистване от самонастанила се растителност в речното корито на р. Жълтешка в района на бившия х-л Бузлуджа в кв. Палаузово – около 100 м;
- двустранно почистване на коритото на р. Янтра в участъка от района на бившия х-л Бузлуджа в кв. Палаузово до кръстовището на улиците „Капитан дядо Никола“, „Йосиф Соколски“ и бул. „Столетов“ – около 2 км;
- двустранно почистване на коритото на р. Янтра в района на пешеходен мост зад пазара на Шиваров мост;
- двустранно почистване на коритото на р. Янтра в участъка от ул. „Райчо Каролев“ до ул. „Христо Ботев“ – над 2 км;
- двустранно почистване от самонастанила се растителност на речно корито на р. Синкевица в участъка от ул. „Македония“ до вливането ѝ в река Янтра – около 600 м;
- отделни участъци в коритата на р. Янтра и нейните притоци, определени от междуправителствена комисия с представители на РИОСВ – В. Търново и Басейнова дирекция – Плевен.

ОП „БЛАГОУСТРОЯВАНЕ“ – ГАБРОВО

5300 Габрово, бул. „Трети март“ №53, тел.: 066/ 800 171, факс: 066/ 801 436

- Почистване на водните и въздушните откоси и язовирните стени на язовирите Синкевица, Пача бара и Гергини II по предписание на комисия, сформирана със заповед на Областния управител на област Габрово.

сн. 14 и сн. 15 – почистване на коритото на р. Янтра

През лятото отделът участва активно при подготовката на *Узана поляна фест* в м. Узана, като се погрижи за окосяването на тревните площи и подходите към зоните за къмпинг, обществено обслужване, зони за игри и спорт. Успоредно с това, подготвени за посетители бяха и местата, обособени за паркиране, ивиците около пътната мрежа до х. Узана, х-л Импулс, ПСС – Узана, х-л Прима С, Географски център. Премахнати са сухи клони на дървета, както и такива, които възпрепятстват движението на автомобилите и автобусите на ОПТ.

➤ *Текущо поддържане на общинска пътна мрежа*

През годината отдел „Озеленяване“ продължи дейностите по почистване на растителност по протежение на общинска пътна мрежа, включващи премахване на сухи и надвиснали над пътното платно клони, механизирано и ръчно косене на сервитутните ивици, уширяване на банкети и опасни завои. В допълнение са почистени и участъци в селата, като са премахвани аварийно паднали дървета.

С цел по-бързо и своевременно извършване на възложения на отдела ангажимент, по реда на *Закона за обществените поръчки* в края на годината е закупен трактор с прикачен инвентар. Тракторът е фабрично нов, колесен, с кабина с прозорец на тавана за по-добро наблюдение и управление на дейностите, свързани с премахване на клони от дървета. Оборудван е с предна и задна навесна система и има възможност за употреба на различни видове прикачен инвентар. Мощността на двигателя е 125 к.с.

Като допълнение е закупено фабрично ново дисково устройство за контурна резитба с хидравлично рамо, режеща глава с 4 диска и възможност за рязане на клони с диаметър до 15 см на височина до 6 м. Основната функция на описания инвентар е премахване на надвиснали клони над пътната мрежа.

ОП „БЛАГОУСТРОЯВАНЕ“ – ГАБРОВО

5300 Габрово, бул. „Трети март“ №53, тел.: 066/ 800 171, факс: 066/ 801 436

сн. 16 и сн. 17 – почистване на надвиснали клони по общинска пътна мрежа с новопридобития трактор

➤ **Обследване на дълготрайна декоративна дървесна растителност**

Стремежът на Община Габрово за адекватно поддържане на дълготрайната дървесна растителност и обезопасяването на пешеходни пространства, зони за отдых и пътни артерии, води до предприемането на мерки за оценка на състоянието на дърветата. В тази връзка и за пореден път, през 2023 г. е обследвана растителността в натоварената пешеходна зона по ул. „Априловска“ и единични дървета в парк „Маркотей“.

Дейността е извършена от специализирана фирма, а самият процес включва обследване на дървесната растителност с неинвазивни методи на различни височини, съобразени с конкретната необходимост и със специализирана апаратура – импулсен томограф и арборадикс. Дърветата са изследвани и със сонда за измерване съпротивлението на дървесината (резистограф) в основата на стъблото, във височина, в скелетни разклонения и други, в зависимост от съответната необходимост. Поради съмнения за гнилоствни процеси в едно от дърветата е направено допълнително височинно обследване по алпийски способ за установяване на скрити процеси в короната му.

ОП „БЛАГОУСТРОЯВАНЕ“ – ГАБРОВО

5300 Габрово, бул. „Трети март“ №53, тел.: 066/ 800 171, факс: 066/ 801 436

сн. 18 – обследване на дървесна растителност с импулсен томограф

сн. 19 – обследване на дървесна растителност със сонда за измерване съпротивлението на дървесината (резистограф)

- **Обект 033** пешеходната зона по ул. „Априловска“ – извършено е обследване на липите в обекта, включително и на кореновата система във връзка с подадени жалби от живущи за проблеми, евентуално създадени от проникването на корените в основите на близко разположените сгради, както и разрушаване на тротоарната настилка. В тази връзка са извършени обследвания на 16 дървета, като са направени 16 бр. томографии, 15 бр. томографии за локализиране на кореновата система, 21 бр. резистографии на различна височина, 1 бр. височинно обследване от сертифициран арборист. Конкретните действия и огледи на място показват поражения върху основите на сградата и настилките в пешеходната част, като в становището на фирмата изпълнител са предложени специфични мерки за справяне с проблемите. Препоръчани са резитби на нискоразположени клони, прореждане на короните в опит за коригиране на центровете на тежестта на част от дърветата. Обследванията показват, че дърветата са в много добро до отлично състояние, което затруднява и оскъпява методите за ограничаване на описаните проблеми. Само едно дърво е посочено за премахване предвид състоянието му.
- **Обект 072** парк „Маркотея“ – обследвани са две тополи с височина около и над 25м, разположени в близост до пешеходна алея. Диаметърът на стъблата е над 100 см, като размерите им сами по себе си представляват заплаха за преминаващите в близост. Въпреки наличието на суховършия и случаите на счупени и паднали сухи клони, обследванията показват, че стабилността на дърветата и общото им фитосанитарно състояние е добро, при което следва да бъдат запазени, но са предписани конкретни мерки за подобряване на състоянието им. Тези мерки са изпълнени своевременно от сертифицирани арбористи и по алпийски способ поради голямата височина на дърветата и невъзможността за достъп на техника до тях, както и липсата на подемна техника на територията на общината с възможност за достигане на най-високата част на короната.

ОП „БЛАГОУСТРОЯВАНЕ“ – ГАБРОВО

5300 Габрово, бул. „Трети март“ №53, тел.: 066/ 800 171, факс: 066/ 801 436

Предприетите мерки от страна на отдел „Озеленяване“ във връзка с подобряване състоянието на дървесната растителност, се свеждат предимно до санитарни резитби на клони, ограничаване растежа към и над сгради и съоръжения, повдигане и прореждане на короните. Неизменна дейност от работата на отдела е цялостно премахване на сухи и опасни дървета, по-голямата част от които са по десетки сигнали на граждани. Сформирана със заповед на кмета на Общината е и постоянна комисия за оглед на дървета с представители на Община Габрово, ОП „Благоустройство“, ДГС – Габрово, РИОСВ – В. Търново. Отделът изпълнява и предписания за премахване или подобряване състоянието на дърветата след направени специализирани обследвания.

сн. 20, сн. 21, сн. 22 и сн. 23 – премахване на опасни и сухи дървета

За премахване на недостъпни за подемна техника дървета, изпълнение на специфични резитби в короните на дърветата на голяма височина, недостижима с автовишка, отдел „Озеленяване“ възлага дейностите на сертифицирани арбористи. През 2023 г. подобни мероприятия са извършени на територията на града, като са проведени специфични резитби на 3 бр. дървета, а 7 бр. са премахнати. Премахнатите дървета са по сигнали на

ОП „БЛАГОУСТРОЯВАНЕ“ – ГАБРОВО

5300 Габрово, бул. „Трети март“ №53, тел.: 066/ 800 171, факс: 066/ 801 436

граждани и институции, като поради труднодостъпното им местоположение дейностите са отлагани многократно.

сн. 24 и сн. 25 – премахване и провеждане на резитби на труднодостъпни дървета по алпийски способ

Поддържането на дървесната растителност включва и други мерки за подобряване на състоянието ѝ. През последните две години се наблюдава масово изсъхване на иглолистни дървета от вид смърч (*Picea abies*), което освен в рамките на урбанизираната територия, се среща повсеместно и в горските масиви. В опит за установяване на причините и евентуално предотвратяване на разпространението, отдел „Озеленяване“ изпрати проби от засегнати дървета в *Институт за гората* към *Българската академия на науките* и *Централна лаборатория по карантина на растенията* към *Българска агенция по безопасност на храните*.

Становището на експертите от *Института за гората* – чл.-кор. дн Г. Георгиев и проф. д-р М. Георгиева, след направеното ентомологично и фитопатологично обследване на иглиците и кората от предоставените проби, посочва, че съхненето е причинено от едни от най-опасните вредители по смърчовите – корояда типограф (*Ips typographus*) и корояда халкограф (*Pityogenes chalcographus*). Открити са и други вредители, също описани в доклада. Препоръките относно потискане на каламитата на короядите се отнасят до извършването на санитарни сечи чрез премахване на изсъхналите дървета и дървета с признаци на заселване, като кората на отсечените индивиди следва да се бъде премахната до летежа на възрастните насекоми (първата половина на юни за първата генерация на вредителя и края на август за второто поколение). Алтернатива на

ОП „БЛАГОУСТРОЯВАНЕ“ – ГАБРОВО

5300 Габрово, бул. „Трети март“ №53, тел.: 066/ 800 171, факс: 066/ 801 436

беленето на кората е изнасянето на тропите в зони, в които не се срещат смърчови дървета.

Становището на *Централната лаборатория по карантина на растенията* потвърждава наличието на вредители.

сн. 26 – изсъхване на иглолистни дървета от вид смърч (*Picea abies*) – от посочените дървета са изпратени проби за изследване

ОП „БЛАГОУСТРОЯВАНЕ“ – ГАБРОВО

5300 Габрово, бул. „Трети март“ №53, тел.: 066/ 800 171, факс: 066/ 801 436

➤ *Зацветяване*

Основните ангажменти на групата, свързана с поддържането на цветната растителност в града, включват две сезонни зацветявания годишно на цветни фигури, цветници и кашпи – пролетно и есенно. В останалото време дейностите се свеждат до поддържане на цветната и част от декоративната растителност – плевене и разрохкване на цветни фигури и кашпи, премахване на прецъфтели цветове, сухи листа, подрязване на цветя при необходимост; окопаване и подрязване на рози, зазимяване и отзимяване; подрязване и плевене на декоративни треви и многогодишна растителност; поливане и торене, както и всички други необходими действия, свързани с адекватното отглеждане на растителността.

сн. 27 и сн. 28 – цветни фигури в гр. Габрово, 2023 г

През 2023 г. в рамките на пролетното зацветяване са засадени общо 74 000 бр. сезонни, многогодишни цветя и декоративна растителност. От тях собствено производство са над 67 000 бр. (за 2022 г. те са 40 200 бр.). От доставки са засадени 6 600 бр. сезонни цветя (за 2022 г. те са 18 900 бр.) от вида *Begonia x semperflorens* (градинска бегония). Есенното зацветяване включва засаждането на над 76 000 бр. сезонни цветя и декоративна растителност, от които над 66 000 бр. собственото производство (за 2022 г. те са над 35 000 бр.), а 10 000 бр. са доставени по реда на ЗОП (за 2022 г. те са 21 500 бр.) от видовете *Viola x wittrockiana* (теменужка) и *Bellis perennis* (паричка).

сн. 29 и сн. 30 – засаждане на сезонна растителност, ул. „Брянска“

ОП „БЛАГОУСТРОЯВАНЕ“ – ГАБРОВО

5300 Габрово, бул. „Трети март“ №53, тел.: 066/ 800 171, факс: 066/ 801 436

За шеста поредна година в периода на есенното зацветяване от отдела са засадени над 40 000 бр. от 21 бр. различни сортове луковици на лалета, дарени през 2023 г. на Община Габрово от фирма „УКО БЪЛГАРИЯ“ ЕООД. В допълнение са засадени повторно и част от дарените през 2022 г. луковици на нарциси и лалета, като общото количество надхвърля 50 000 бр.

През годината са съставени 22 констативни протокола за извършени кражби и унищожена растителност вследствие на вандалски прояви. В по-голямата част от кашпите и цветните фигури цветята и декоративната растителност, обект на посегателства, са възстановени според наличния ресурс в оранжериите на предприятието.

Регистрираните откраднати или унищожени цветя и декоративна растителност са общо 814 бр. През 2022 година те са 411 бр. цветя, описани в 17 констативни протокола. Най-засегнати са кашпите на кръстовището бул. „Могилъв“ и ул. „Стефан Караджа“, кашпите на подпорната стена на ул. „Аврам Гачев“, парапетните кашпи на ул. „Софроний Врачански“. Само там липсващите цветя са 529 бр.

➤ **Цветопроизводство и производство на декоративна растителност**

През 2023 г. в оранжериите на ОП „Благоустрояване“ отдел „Озеленяване“ произведе над 144 500 бр. сезонни, многогодишни цветя и друга декоративна растителност (за 2022 г. произведената растителност е близо 91 000).

По методи на производство растенията се разделят както следва:

- **сезонни цветя, произведени от семена** (събрани от цветните фигури или закупени по реда на ЗОП) – над 137 000 бр. сезонни цветя (през 2022 г. – близо 78 000 бр.), от които сезонни цветя, произведени от собствени семена над 47 000 бр., а от доставени семена – близо 90 000 бр. Размножените сезонни цветя са от сортове на видовете *Salvia splendens* (салвия), *Bidens feruvifolia* (биденс), *Tagetes patula* (магемец), *Tagetes erecta* (едпроцветен магемец), *Celosia argentea* (петльов гребен), *Celosia plumosa*, *Coleus blumei* (копривка), *Ageratum houstonianum* (агератум/ морска пяна), *Portulaca grandiflora* (калдаръмче), *Cheiranthus cheiri* (шибой), *Viola x wittrockiana* (теменужка), *Viola cornuta*, *Bellis perennis* (паричка).

- **сезонни цветя, размножени от грудки** – над 460 бр. растения от различни сортове на вида *Zanthesdeschia aethiopica* (кала);

- **растителност, произведена от резници** – над 5400 бр. растения, от които листодекоративни сезонни цветя от видовете *Iresine lindenii* (ирезине), *Cineraria maritima* (цинерария), *Ipomoea batatas* (ипомея), цъфтящи сезонни цветя от видовете *Pelargonium zonale* (мушката), *Pelargonium peltatum* (сакъзче), *Lantana camara* (лантана), рози – *Rosa polyantha* (бордюрни рози), *Rosa floribunda* (храстовидни рози),

ОП „БЛАГОУСТРОЯВАНЕ“ – ГАБРОВО

5300 Габрово, бул. „Трети март“ №53, тел.: 066/ 800 171, факс: 066/ 801 436

декоративни храсти от видовете *Ligustrum vulgare* (птиче грозде), *Hydrangea macrophylla* (хортензия) и почвопокривна растителност от вида *Vinca minor* (зимзелен).

- **растения, получени чрез разделяне на коренища** – 1500 бр., от които *Dichondra argentea* (дихондра, листнодекоративна, каскадна), *Monarda didyma* (монарда, многогодишно цъфтящо), *Festuca glauca* (фестука, декоративна трева) и почвопокривна растителност от видовете *Hosta* (хоста) и *Heuchera* (хойхера).

сн. 31 – листнодекоративни сезонни цветя, произведени и отгледани в оранжерии на ОП „Благоустрояване“ от отдел „Озеленяване“

ОП „БЛАГОУСТРОЯВАНЕ“ – ГАБРОВО

5300 Габрово, бул. „Трети март“ №53, тел.: 066/ 800 171, факс: 066/ 801 436

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕЛЕНАТА ИНФРАСТРУКТУРА НА ГРАД ГАБРОВО 2017 – 2023

Осъществяването на необходимите и препоръчителни действия, изведени в етапния план на *Стратегия за развитие на зелената инфраструктура на град Габрово 2017 – 2023*, е важна част от дейностите, свързани с поддържане и подобряване състоянието на градската среда, насочени към постигане на устойчиво развитие на зелената инфраструктура в синхрон и синергия с останалите елементи на урбанизираната територия. Изпълнението на Стратегията е непрекъсваем процес и касае не само отдел „Озеленяване“, но и други структури на Община Габрово.

В *Приложение 1* е обобщен напредъкът по изпълнението на Стратегията за 2023 г.

НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ПЕРИОДА 2017-2020	ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА	ОЧАКВАН ЕФЕКТ
Картотекиране на дълготрайната декоративна дървесна растителност в зелените площи за ШОП и МБП		- осигурена база данни, необходима за ефективно развитие на зелената система; - осигурени условия за планиране на бъдещи действия в ШОП и МБП; - осигурена подходяща информация за планиране и реализиране на преки дейности по поддръжка на растителността;
Извършване на фитосанитарна оценка на дълготрайната декоративна дървесна растителност в зелените площи за ШОП и МБП		- осигурена информация за здравословното състояние на растителността; - съществен подбор на най-подходящите за условията на града видове; - предприети конкретни мерки за подобряване състоянието, премахване и евентуална подмяна на дълготрайната декоративна дървесна растителност;
Провеждане на санитарни сечи на дървесна растителност в зелените площи за ШОП и МБП		- подобро състояние на градската среда; - подобрена екологична среда; - предотвратена опасност от инциденти;
Провеждане на санитарни резитби, оформяне на короните на дърветата и други мероприятия, свързани с подобряване състоянието на дървесната растителност		- подобро фитосанитарно състояние на растителността; - подобрена екологична среда;
Създаване на актуален регистър на зелените площи		- осигурена база данни, необходима за опазване на зелената система; - осигурени условия за ефективно управление на дейностите по поддръжка и развитие на зелените площи;
Прекатегоризация на зелените площи, съобразно необходимите действия за поддържане и тяхната честота		- оптимизирани дейности, свързани със зелената система; - подобрена екологична среда
Изграждане на автоматизирани поливни системи и сондажи в зелените площи за ШОП		- подобро поддържане на зелената система; - оптимизирани разходи за ресурси за поддържане на зелената система; - подобрена екологична среда
Поетапна реконструкция на уличното озеленяване		- осигурени благоприятни условия за развитие на растителността; - подобро фитосанитарно състояние на растителността; - подобрена екологична среда; - предотвратена опасност от инциденти;
Изграждане/реконструкция на площи за масов спорт и детски площадки		- подобрени възможности за рекреация/общуване в градската среда на лица от всички възрасти; - подобрена екологична среда;
Актуализация на Наредбата за изграждане, поддържане и опазване на зелената система на територията на община Габрово		- осигурено нормативно регулиране на дейностите по управление, развитие, поддържане и опазване на зелената система; - създадени условия за ефективни дейности по

Актуализиране на информацията в географската информационна система		управление, поддържане и опазване на зелената система - осигурена актуална информация за професионалисти и граждани; - осигурен достъп до дигитални гео-базирани данни за определени зони от зелената система
ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ПЕРИОДА 2017-2020		ОЧАКВАН ЕФЕКТ
Проучване на териториалните възможности за изграждане на нови зелени площи или обединяване на площи с ОП и превръщането им в такива за ШОП		- осигурени условия за ефективно развитие на зелената система; - осигурени условия за адекватно планиране и извършване на дейности в зелените площи; - увеличен рекреационен потенциал; - подобрена екологична среда;
Изработване на инвестиционни проекти на структуроопределящи зелената система площи за ШОП, ОП, СП.		- постигната готовност за кандидатстване за външно финансиране; - осигурени условия за реализиране на конкретни дейности в зелените площи;
Изготвяне на ежегодни анализи и финансови разчети за състоянието на зелените площи, включващи баланс на зелените площи – придобити нови, реконструирани, отпаднали и актуализация на бюджета за поддържане на зелената система		- осигурена необходима база (вкл. финансови и аналитични данни) за планиране на бъдещи действия относно зелената система; - осигурени условия за адекватно планиране и устойчиво развитие на зелените площи;
Обогатяване и модернизация на материално-техническата база на ОЗ „Озеленяване“	Закупен фабрично нов колесен трактор 125 к.с. с прикачен инвентар за контурна резитба	- осигурени условия за качествена работа по поддръжка на зелената система; - оптимизирани дейности, свързани със зелената система;
Създаване на депо за обработка и съхранение на почва		- осигуряване на суровинна обезпеченост на зелената система; - осигурени необходими условия за дейности по поддържане и развитие на зелената система;
Изграждане на база за съхранение и отглеждане на посадъчен материал	Почистване на открити пространства на територията на оранжерии и използването им за доотглеждане и съхранение на многогодишни видове; частична подмяна на покривна конструкция, монтиране на дограма в складовите помещения	- осигуряване на суровинна обезпеченост на зелената система; - осигурени необходими условия за дейности по поддържане и развитие на зелената система;
Преосмисляне управлението на общинските структури и централизиране на дейностите по поддръжка и развитие на градската среда		- постигнато оптимизиране на дейностите и снижаване на разходите за поддръжка за градска среда; - постигната синергия и допълняемост и подобрена ефективност на дейностите
Повишаване на квалификация на персонала, свързан с поддържане на зелената система	Проведени курсове за работа с моторни триони; ползване на прикачен инвентар към трактори	- оптимизирани дейности, свързани със зелената система; - осигурена качествена поддръжка на зелената система; - дългосрочно осигуряване развитието на зелената система;
НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ПЕРИОДА 2021-2023	ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА	ОЧАКВАН ЕФЕКТ

Актуализиране на данните от проведената паспортизация на дълготрайната декоративна дървесна растителност.	Обследване на дълготрайна декоративна дървесна растителност на територията на град Габрово - обследвани 18 бр. дървета, направени общо 18 бр. томографии, 15 бр. томографии за локализиране на кореновата система, 23 бр. резистографии и 1 бр. височинно обследване; изготвени указания и препоръки за подобряване състоянието на дърветата или премахването им.	- актуализирани данни за дълготрайната декоративна дървесна растителност; - осъществен мониторинг на състоянието на елементите на зелената система;
Провеждане на санитарни сечи на дървесната растителност	Текущо поддържане; премахване на сухи и опасни дървета по сигнали на физически и юридически лица, във връзка с дейността на ежегодно сформираща се комисия с представители на различни институции; във връзка с реализирането на инфраструктурни проекти	- подобро състояние на градската среда; - подобрена екологична среда; - предотвратена опасност от инциденти;
Провеждане на санитарни резитби, оформяне на короните на дърветата и други мероприятия, свързани с подобряване състоянието на дървесната растителност.	Текущо поддържане на зелената система	- подобро фитосанитарно състояние на растителността; - подобрена екологична среда;
Допълване на географската информационна система със зелените площи за ШОП		- осигурен достъп до дигитални гео-базирани данни за зелените площи за ШОП; - осъществен мониторинг на състоянието зелените площи за ШОП с всички техни елементи
Доизграждане на автоматизирани поливни системи и сондажи в зелените площи за ШОП		- подобро поддържане на зелената система; - оптимизирани разходи за ресурси за поддържане на зелената система;
Стартиране реконструкцията на необновени зелени площи за ШОП		- подобрена екологична среда
Постепенна реконструкция на уличното озеленяване	Санитарни резитби на дървесна растителност от уличното озеленяване; аварийно премахване и кастрене на дървета	- подобрени възможности за рекреация; - подобро състояние на публичните пространства; - подобрена екологична среда
Благоустройство и озеленяване на МБП	Засадена декоративна растителност в зелени площи в междублокови пространства на ул. "Свищовска" 59-67	- подобрени възможности за рекреация;
	Засадена декоративна растителност в зелени площи в междублокови пространства на ул. "Св. Св. Кирил и Методий"	- подобро състояние на публичните пространства;
	Кампания "Зелено Габрово"	- подобрена екологична среда
Изграждане/реконструкция на площи за масов спорт и детски площадки	Изграждане на нова детска площадка на ул. "Никола Балканец"	- подобрени възможности за рекреация/общуване в градската среда на лица от всички възрасти;
	Частична подмяна на ограда на детска площадка в междублоково пространство на ул. "Студентска" и ул. "Смърч"	- подобрена екологична среда;
	Подмяна на улеи за пързаяне на детски площадки - Спортна зала, ул. "Морава", ул. "Чайка"	
	Текущи ремонти по детски площадки	
Извеждане на уличното озеленяване в отделен регистър и		- оптимизирани дейности, свързани със зелената система;

повишаване нивото на текуща поддръжка чрез създаване на модел за оценка на насажденията по възраст и фитосанитарно състояние		- осъществен контрол върху опазването и развитието на зелената система; - подобрена екологична среда;
Контрол при спазване на Наредбата за изграждане, поддръжане и опазване на зелената система на територията на община Габрово.		- осъществен контрол върху опазването и развитието на зелената система; - подобрена екологична среда;
ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ПЕРИОДА 2021-2023		ОЧАКВАН ЕФЕКТ
Картотекиране на дълготрайната декоративна дървесна растителност в зелените площи за ОП и СП		- осигурена база данни, необходима за ефективно развитие на зелената система; - осигурени условия за планиране на бъдещи действия в зелените площи за ОП и СП; - осигурена подходяща информация за планиране и реализиране на преки дейности по поддръжка на растителността;
Извършване на фитосанитарна оценка на дълготрайната декоративна дървесна растителност в зелените площи за ОП и СП		- осигурена информация за здравословното състояние на растителността; - предприети конкретни мерки за подобряване на състоянието на растителността/премахване на индивиди, при необходимост
Провеждане на санитарни сечи на дървесната растителност зелените площи за ОП и СП	Текущо поддръжане; премахване на сухи и опасни дървета по сигнали на физически и юридически лица и във връзка с оглед на комисия	- подобро състояние на градската среда; - подобрена екологична среда; - предотвратена опасност от инциденти;
Изграждане на автоматизирани поливни системи и сондажи в зелените площи за ОП		- подобро поддръжане на зелената система; - оптимизирани разходи за ресурси за поддръжане на зелената система; - подобрена екологична среда
Проектиране на нереализирани зелени площи за ШОП и поэтапната им реализация	Проведен конкурс за идеен проект за изграждане на нов парк в кв. "Младост"	- постигната готовност за реализиране на зелени площи за ШОП; - постигната готовност за кандидатстване за външно финансиране; - подобро състояние на публичните пространства;
Интегриране на р. Янтра в зелената система на града и обвързването ѝ с урбанизирания ландшафт и извънградската среда за отдик		- постигане на интегрирано взаимодействие на мерките по отношение на 'синята' и 'зелена' инфраструктура; - постигната готовност за кандидатстване за външно финансиране; - подобрена екологична среда;
Изграждане на велосипедни алеи, еко-пътеки, зелени пешеходни коридори и др.		- подобрени възможности за рекреация/движение/общуване в градска среда; - постигната допълняемост и функционална свързаност на отделни обекти на зелената инфраструктура; - постигнато подобро състояние на публичните пространства; - подобрена екологична среда;
Изработване на схема и последващо проектиране за защитни и мелиоративни зелени ивици и площи		- постигната готовност за кандидатстване за външно финансиране; - постигнато подобряване качеството на градския микроклимат;
Изработване на методология за остойносттаване на преките разходи по поддръжане на декар зелена площ в съответствие с действителното състояние на зелените		- постигната оптимизация на дейностите свързани със зелената система; - осигурена методология за планиране на бъдещи действия относно зелената система;

площи		- осигурени условия за адекватно планиране и устойчиво развитие на зелените площи;
Контрол при спазване на нормативната база в инвестиционното проектиране и последващ контрол при строителството в част „Паркоустройство и благоустройство”		- постигнат контрол върху опазването и развитието на зелената система; - осигурени условия за подобряване на градската среда;
Създаване на архив на инвестиционните проекти в част „Паркоустройство и благоустройство”		- постигнат контрол върху опазването и развитието на зелената система; - осигурена база-данни, която дава възможност за проследяване, анализ и планиране на дейностите по паркоустройство и благоустройство;
Осигуряване на бази, обслужващи зелената система, към всеки район и към всички големи обекти от зелената система		- постигнати подобрени условия за осъществяване на дейности по поддържане и развиване на зелената система; - постигнато оптимално разпределение на дейности и ангажименти по поддържане на отделните зони; - прилагане на индивидуален подход при поддръжката, съобразно конкретния обект